

BORÅS KOMMUN
boras.stad@boras.se

2023-10-27

1 (20)

Dnr- SI 2023:5652

Beslut

efter planerad kvalitetsgranskning vid
Erikslundskolan 7-9 i Borås kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på *Erikslundskolan 7-9* avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Namnbyte

Den 1 juli 2023 genomförde Skolinspektionen ett namnbyte från *regelbunden* kvalitetsgranskning till *planerad* kvalitetsgranskning. Detta påverkar ingenting vad gäller granskningens innehåll och genomförande.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid *Erikslundskolan 7-9* i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver leda och styra ett strategiskt jämställdhetsarbete som säkerställer att alla elever ges samma förutsättningar, oberoende av könstillhörighet.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn och lärarna behöver anpassa undervisningen i innehåll och arbets-sätt så att samtliga elever blir stimulerade och utmanade utifrån sina indivi-duella förutsättningar för att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveck-ling i alla ämnen.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver se till att lärarna, inom alla ämnen, ges förutsättningar att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg genom tydliga rutiner för sambedömning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **26 april 2024** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till: dokument.goteborg@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 2320, 40315 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr: SI 2023:5652) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på *Erikslundskolan 7-9* leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Uppföljning och analys

Granskningen visar att rektorn skapar en grund för utveckling av verksamheten genom att följa upp och till viss del analysera verksamhetens resultat. I intervju och inskickat material uppger både rektorn och lärare att uppföljnings- och analysarbetet sker systematiskt under ledning av rektorn. Rektorn samlar in underlag som studieresultat, nationella prov, resultat kring trygghet och studiero, samt följer upp undervisningens genomförande och dess förutsättningar i verksamheten, tillsammans med ämneslag och arbetslag. Det sker strukturerat och löpande under hela läsåret genom ett gemensamt arbete där man synliggör utvecklingsbehoven på skolenheten. Både rektorn och lärare beskriver att årets utvecklingsplan innehåller fyra utvecklingsområden som de gemensamt kunnat identifiera genom Skolverkets insats "Samverkan för bästa skola". De har konstaterat att måluppfyllelsen är låg när det gäller elevers matematikkunskaper och de beskriver att skälet bland annat är att elevernas kunskaper och betyg är låga redan när de börjar på skolan. Rektorn beskriver att det är viktigt att höja måluppfyllelsen och utveckla samarbetet med skolenheterna för de yngre åldrarna, i ett led att höja måluppfyllelsen för eleverna genom hela grundskolan. Det framkommer dock inga förklaringar och orsaker till varför resultaten är låga som kan kopplas till hur undervisningen genomförs och dess förutsättningar. Rektorn beskriver tydligt att de gör en jämförande analys, och jämför kunskapsresultat mellan årskurser och ämnen, men däremot framkommer inte några orsaker som utgår från det som sker i verksamheten.

Det framkommer att rektorn beslutat och formulerat en planering som bygger på det som framkommit i uppföljning och analysarbetet. Planeringen innehåller mål, förväntade effekter, aktiviteter, villkor, ramar och tidsplan samt hur uppföljningen

kommer ske för de fyra utvecklingsområdena. Vidare visar intervjuer och informationsinhämtning att de åtgärder som rektorn beslutar om som till exempel resursfördelning därefter följs upp löpande av rektorn tillsammans med processledare, ämneslagsledare och lärarna på klasskonferenser. Rektorn har även implementerat en så kallad resurstidsbank på skolenheten tillsammans med lärarna, som omfattar deras kvarvarande undervisningstid utöver den lektionstid som är utlagd för dem. Den används för att med en större flexibilitet möta de behov som uppkommer i klasserna under läsåret.

Ledning och organisation

Granskningen visar att rektorn har skapat en tydlig ledning och organisation för det pedagogiska arbetet. I intervju och inskickat material framgår att det finns en välkänd rutin för att introducera obehöriga lärare på skolan. Rutinen innebär bland annat att de obehöriga lärarna blir tilldelade en handledare, de introduceras i styrdokument, i praktiska frågor och får förutsättningar att samplanera och sambedöma med behörig lärare. I intervju med rektorn och lärare framkommer även att rektorn har skapat en organisation med en tydlig mötesorganisation på skolenheten för samverkan inom skolan. Roller och ansvar är tydliga och mötesstrukturen underlättar samverkan och kommunikation om arbets- och förhållningssätt som tillämpas av alla. Det finns gemensamma trygghets- och trivselregler, och rektorn har tillsammans med lärarna utvecklat en gemensam lektionsstruktur med bestämda elevplaceringar och förvaring av mobiltelefoner på lektioner, som ett led i att stärka arbetsmiljön för både elever och lärare. De har på skolenheten även utarbetat ett värdegrundsarbete med lektionsupplägg för varje årskurs som genomförs på mentorstiden tillsammans med eleverna varannan vecka. I årskurs 7 är värdegrundsarbetet riktat mot språkbruk, i årskurs 8 mot nätetik samt i årskurs 9 mot nätetik och maktstrukturer.

Enligt informationsinhämtning och intervjuer har rektorn skapat förutsättningar för lärarna att samverka med varandra om pedagogiska frågor, för att nå samsyn och tillämpa gemensamma förhållnings- och arbetssätt. Lärarna berättar att de samtalar om litteratur och för diskussioner som en metod för att utveckla undervisningen gemensamt. Rektorn och lärarna beskriver även att det kollegiala lärandet på skolan ger avtryck i undervisningen genom att de till exempel arbetar med ledarskapet i klassrummet som ett utvecklingsområde och där de gemensamt utarbetar lektionsstrukturer med en större tydlighet och för att skapa en ökad trygghet och studiero för eleverna. Kompetensutvecklingssatsningen med språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt och med riktade insatser för nyanlända och flerspråkiga elever är andra viktiga kompetensutvecklingssatsningar för lärarna som bidrar till ett ökat samarbete i kollegiet och på skolenheten gemensamt. Det framgår

att rektorn både leder och följer upp det kollegiala lärandet genom arbetslagsledare, processledare/ förstelärare, som har strukturerade möten med rektorn varje vecka. Det framkommer även att rektorn tar del av protokoll och genomför löpande lektionsbesök på skolan.

Jämställdhetsarbete

Granskningen visar att rektorn i begränsad omfattning leder ett strategiskt jämställdhetsarbete. Det framkommer i inskickad dokumentation och i intervjuer att rektorn följer upp kunskapsresultaten utifrån kön för att finna orsaker och mönster i klasser, mellan klasser, i ämnen och över tid. Rektorn beskriver att det finns skillnader i flickors och pojkars kunskapsresultat och orsaksanalysen kopplar delvis rektorn till bland annat skolans idrottsprofil med fler studievana pojkar och flera flickor som inte kommer till skolan. Det kommer dock inte fram om man på skolenheten har analyserat om det även finns andra orsaksfaktorer. Rektorn beskriver att hen har tittat på resultaten från förra året och att betygen i årskurs 7 sticker ut genom att flickorna har markant lägre resultat än pojkarna. Rektorn säger att de har samtalat i elevhälsoteamet om att skolan har en idrottsprofil, som det är flest pojkar som väljer inför högstadiet och att det är en möjlig orsaksfaktor då flera av dessa elever har en annan bakgrund med mer studievana hemifrån och därmed en högre motivation. Rektorn berättar vidare att det även har funnits en problematik kring frånvaro för några individer, mestadels flickor, och att det påverkar resultaten. Rektorn säger också att de behöver fundera vidare tillsammans med lärarna för att söka fler rimliga förklaringar till skillnaderna mellan könen.

Lärare uppger att de vet att det finns skillnader i kunskapsresultat mellan flickor och pojkar men att de i verksamheten inte har något strategiskt och övergripande jämställdhetsarbete som förebygger skillnaderna mellan könen i undervisningen. Lärarna talar om att de varit på föreläsningar och läst facklitteratur kring antipluggkultur och hur pojkar ska komma mer till sin rätt i undervisningen. Lärarna beskriver även att de genomfört förändringar i undervisningen men de säger att de inte har något gemensamt arbetssätt på skolenheten kring jämställdhetspraktiken i undervisningen. Även elevhälsan berättar att jämställdhetsarbetet inte sker utifrån ett gemensamt arbets- och förhållningssätt i den dagliga undervisningen.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver leda och styra ett strategiskt jämställdhetsarbete som säkerställer att alla elever ges samma förutsättningar, oberoende av könstillhörighet.

Skolinspektionens granskning visar att det på Erikslundskolan 7-9 saknas ett strategiskt jämställdhetsarbete. Även om rektorn följer upp resultat utifrån aspekten flickor – pojkar och somliga insatser genomförs med eleverna, behöver rektorn leda så att arbetet blir mer strategiskt och systematiskt på skolenheten.

Av läroplanen framgår att skolan aktivt och medvetet ska främja elevernas lika rättigheter och möjligheter oberoende av könstillhörighet. Vidare framgår att skolan har ett ansvar för att motverka könsmonster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn inleder ett arbete för att skapa ett strategiskt jämställdhetsarbete på skolan. Rektorn behöver aktivt följa upp hur skolan organiserar utbildningen och hur eleverna blir bemötta samt vilka krav som ställs på dem ur ett könsperspektiv och som formar deras uppfattning om vad som är kvinnligt och manligt. När ett arbete är strategiskt handlar det om att se helheten och om att förstå hur arbetet ska leda till ett resultat på lång sikt. Ett strategiskt jämställdhetsarbete kan exempelvis handla om att skapa metoder som regelbundet följs upp och omprövas för att på ett effektivt sätt motverka traditionella könsmonster. Det kan bland annat handla om att rektorn styr och leder ett arbete för att skapa medvetenhet om hur flickor och pojkar bemöts utifrån krav och förväntningar, och där lärare utvecklar sin kunskap om vad jämställdhet innebär i praktiken i undervisningen. Vidare kan ett strategiskt jämställdhetsarbete handla om att organisera och systematisera arbetet med att följa upp att alla lärare, i alla ämnen, medvetet arbetar med ett jämställdhetsperspektiv i sin undervisning.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens beslut är följande. Eleverna på Erikslundskolan möter en undervisning som till stor del främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden. Lektionerna har till stor del en tydlig struktur, är varierande och innehåller ett aktivt lärarstöd. Lärarna stärker elevernas självkänsla och motivation genom att de ger positiva kommentarer och visar att de har förväntningar på eleverna. Lektionerna är till stor del målfokuserade och lärarna anpassar undervisningen utifrån både grupper och individer och möjliggör att eleverna kan nå godkända resultat. Eleverna ges även möjligheter att utveckla strategier för att lära och möjligheter att reflektera över sitt lärande. Dock saknas ett arbetssätt där eleverna får möta utmanande uppgifter som möjliggör att eleverna når så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling samt ett arbetssätt som gör eleverna delaktiga och ges inflytande på planering och utvärdering av undervisningen.

Varierad och strukturerad undervisning

Granskningen visar att skolan har utarbetat gemensamma riktlinjer för hur undervisningen ska vara strukturerad och att det finns en ändamålsenlig variation för att stimulera eleverna att lära. I intervjuer, inskickat material och vid alla observationer framkommer att det finns en tydlig lektionsstruktur och arbetsformer som varierar under lektionerna genom att eleverna får arbeta både enskilt, i par eller i grupparbete. Det framkommer även att arbetssätten varierar vilket ger en balans i undervisningen genom till exempel att eleverna får se på film varvat med teoretiska och praktiska moment. Eleverna kan göra val om hur de vill arbeta på lektioner. Eleverna säger att undervisningen är bra och att lärarna låter dem jobba på olika sätt för att lära sig. Eleverna beskriver att lärarna förklarar för dem så att de vet vad de ska göra och de tycker att de får hjälp både med att komma igång och under tiden som de arbetar på lektionen. Vid lektionsobservationer framkommer att det finns en tydlig röd tråd och ett sammanhang i lektionsupplägget med genomgångar och ett logiskt flöde i uppgifterna. Eleverna kommer igång med arbetsuppgifterna och det råder en tydlig arbetsro. Det framkommer även att lärarna sammanfattar lektionerna muntligt och några av lärarna lyfter också fram vad de ska göra på nästkommande lektion för eleverna.

Elevernas delaktighet i undervisningen och sitt eget lärande

Granskningen visar att eleverna till viss del får förutsättningar att utveckla strategier för att lära. I intervju och inskickat material framkommer att elever görs delaktiga i sitt eget lärande bland annat genom uppstartssamtal varje termin, utvecklingssamtal och i

skriftliga dialoger på lärplattformen där lärare, elever och vårdnadshavare kan följa elevernas kunskapsutveckling löpande under terminen. Rektorn och lärare uppger även att det finns somliga elever som skriver i reflektionsböcker var fjortonde dag för att reflektera kring sitt lärande. Lärare berättar även att de för resonemang och visar på olika sätt hur eleverna kan bearbeta arbetsuppgifterna på bästa sätt med olika studiestrategier på mentorstid. Lärare beskriver vidare att de samtalar med enskilda elever medan de utför vissa uppgifter och då kan de visa på elevens utveckling i relation till tidigare elevarbeten och därigenom även synliggöra elevens lärande.

Av granskningen framkommer dock att lärarna i mindre omfattning inkluderar och gör eleverna delaktiga i planeringsarbetet samt i arbetet med att utvärdera undervisningen. I både inskickad information och i intervjuer beskrivs att det visserligen finns ett arbetssätt där eleverna är med i planering och utvärdering av undervisningen men att det används i mindre utsträckning. Eleverna beskriver att de till viss del får påverka redovisningsformer och provtillfällen. De berättar också att de ibland ges möjlighet att utvärdera undervisningen genom en terminsutvärdering eller genom att de använder postit-lappar eller tummen upp eller ned någon gång vid lektioners avslut. Enskilda lärare beskriver att de kan fånga upp elevernas åsikter muntligt på lektioner. Både elever och lärare lyfter fram att eleverna får möjlighet att utöva inflytande på arbetet på lektionen genom att läraren kan presentera olika alternativ som de får välja mellan på ett tydligt sätt. Dock varierar det mellan olika ämnen när det gäller elevernas möjlighet till att vara delaktig i planering av innehåll och fånga upp elevernas upplevelse av undervisningens kvalitet och genomförande. Lärarna beskriver själva att de ser ett behov av att vidareutveckla arbetet och mer regelbundet använda metoder för att göra eleverna delaktiga i planering och utvärdering, vilket Skolinspektionen också förordar.

Stimulans och anpassning

Granskningen visar att undervisningen innehåller inslag som stärker elevernas motivation och lärarna anpassar till viss del undervisningen utifrån elevgruppen. I intervjuer, lektionsobservationer och inskickat material framkommer att alla lärarna ger eleverna tillgång till information om lektionsupplägg och anpassar undervisningen utifrån elevers förutsättningar och behov, framför allt för att eleverna ska nå godkända resultat utifrån gemensamt överenskomna riktlinjer på skolenheten. Det framkommer också i lektionsobservationer och i intervjuer att lärarna ger eleverna möjlighet att arbeta i olika takt på lektionerna. Lärarna berättar att de planerar så att det finns olika nivåer för att ge alla elever förutsättningar att nå godkända resultat. De berättar också att det finns läromedel som har olika svårighetsgrad i vissa ämnen. Både i intervjuer och på observationer framkommer det att lärarna har god kännedom om vilken hjälp eleverna behöver och anpassar stödet efter det i undervisningen. På

skolenheten görs det screeningar i flera ämnen för att upptäcka vilka åtgärdande insatser som behöver göras i undervisningen. Lärare berättar till exempel att det framkommit i screeningar att eleverna har låga resultat i matematik i en årskurs och därför har de riktat specifika insatser för att komma tillrätta med detta. Både lärare och elever beskriver även att det i matematik finns läromedel som innehåller möjligheter för eleverna att arbeta på olika nivåer. Det kommer dock även fram i intervjuer att lärarna inte planerar och ger eleverna mer utmanande uppgifter. Även eleverna säger att det finns få möjligheter att göra utmanande och fördjupande uppgifter om de tycker något är lätt eller om de blir snabbt klara på lektionerna. Både lärare och rektorn anger som förklaring att lärarna fokuserar mer på alla elevers mående och att uppnå godkända kunskapskrav än på att det finns elever som behöver utmanas och arbeta med mer utmanande uppgifter.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn och lärarna behöver anpassa undervisningen i innehåll och arbetssätt så att samtliga elever blir stimulerade och utmanade utifrån sina individuella förutsättningar för att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling i alla ämnen.

Skolinspektionens granskning visar att eleverna på Erikslundskolan 7-9 inte får möjlighet till stimulans och anpassning efter deras behov. Lärarna organiserar och anpassar undervisningen samt lägger stort fokus på elevernas mående. Lärarna beskriver att de anpassar undervisningen för de elever som riskerar att inte nå upp till ett godkänt betyg i större utsträckning och ger inte elever utmaningar i samma utsträckning.

Enligt skollagen ska hänsyn tas elevers olika behov. Elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Skolinspektionen rekommenderar att lärarna under ledning av rektorn skapar en flexibel undervisning, där alla elever oavsett var de befinner sig i sin kunskapsutveckling, får arbeta med ett utmanande innehåll på lämplig nivå. Genom att samtliga elever får möjlighet att få uppgifter och aktiviteter som utvecklar och utmanar deras tänkande, bör förutsättningar för elevernas intresse och motivation för skolarbetet öka. Samtliga lärare behöver erbjuda en större variation av uppgifter och uppgifter av en fördjupande karaktär för elever som har behov av större utmaningar. Elever kan även ges

möjlighet att gå fortare fram och därmed inte behöva repetera sådant som de redan kan.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är följande. På skolenheten bedrivs ett medvetet förebyggande och främjande arbete för att skapa trygghet, vilket innebär kartläggning av elevernas upplevelser av trygghet och åtgärder som bygger på analys. Det bedrivs också ett samlat och strukturerat arbete för att skapa studiero där både elever och vårdnadshavare är delaktiga. Personalen på skolenheten har ett gemensamt förhållningssätt gällande studiero och det finns även ett främjande och förebyggande arbete.

Trygghet

Granskningen visar att det bedrivs ett medvetet arbete för att skapa trygghet på skolenheten. Av inskickade dokument och i intervjuer framgår att elevernas upplevelser av trygghet kartläggs genom enkäter, klassråd och elevråd samt genom uppföljning av kränkingsanmälningar. Det sker också individuella samtal med samtliga elever vid varje läsårsuppstart där elevernas upplevelser kring trygghet och trivsel fångas upp vilket också görs på utvecklingssamtalen då vårdnadshavare är närvarande. Resultaten analyseras av både lärare, elevhälsa och skollledning som sedan riktar insatser utifrån vad resultaten visar som till exempel med utökad rastvärdstid och mer vuxennärvaro bland eleverna. Det finns ett utarbetat värdegrundsmaterial för alla årskurser som de arbetar med på mentorstiden. I år 7 arbetar de med språkbruk, i år 8 med nätetik och i år 9 med maktstrukturer och språkbruk. Med hjälp av värdegrundsmaterialet arbetar de främjande och förebyggande för att utveckla en kultur med tillit, respekt och relationsskapande i klasserna och på skolan. Arbetet följs upp löpande och rektorn beskriver att det gett en god effekt på elevernas upplevelse av trygghet. Eleverna säger också i intervjuer att

de känner sig trygga på skolenheten. Vidare framkommer det att eleverna är med i framtagandet av skolans ordningsregler. Både elever och lärare beskriver att de har goda relationer med varandra vilket bidrar till en trygg och god miljö för alla på skolenheten.

Studiero

Granskningen visar att det på skolenheten finns ett samlat och strukturerat arbete kring studiero som eleverna deltar i. Enligt inskickad dokumentation och i intervjuer framgår att studiero är ett prioriterat utvecklingsområde på skolan. Alla lärare på enheten arbetar förebyggande för att skapa studiero genom att de använder sig av en gemensam överenskommen lektionsstruktur och att lektionens arbetsgång ska stå på tavlan. Eleverna har fasta placeringar, vilket ska skapa en förutsägbarhet och tydlighet för eleverna och därmed främja arbetsmiljön. Mobiltelefoner tillåts inte under lektionerna utan de samlas in när eleverna kommer in i klassrummet. Vid majoriteten av lektionsobservationerna kunde inspektörerna se att det fanns ordningsregler och skolans konsekvenstrappa var uppsatta på väggen. Lärarna bedriver ett aktivt arbete för att ha en god studiero i klassrummen och lärarna agerar direkt om det brister och samtalar med eleverna om vad som sker och om hur de gemensamt vill ha det i klassrummet. Eleverna säger att studieron kan variera något och att det kan finnas skillnad mellan ämnen och lärare men att lärarna säger till om det blir pratigt och att det ger direkt effekt i klassrummet. Eleverna är delaktiga i framtagandet av ordnings- och klassrumsregler och det är tydligt att eleverna känner till vilka regler som gäller. Lärare, representanter för elevhälsan samt rektorn uppger att de insatser som de gjort för att ha en god studiero har gett god effekt vilket eleverna också säger och som även bekräftas vid Skolinspektionens lektionsobservationer.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är följande. Rektorn följer upp lärarnas bedömningar och betygsättning för att identifiera eventuella skillnader. Rektorn ombesörjer att lärarna har förutsättningar att arbeta med bedömning och betygsättning. Dock framkommer det i granskningen att lärarna själva styr hur de samverkar och kvalitetssäkrar omdömen och betyg. Vidare framkommer också att vissa lärare på skolenheten som är ensamma i att undervisa i sina ämnen ges färre tillfällen att samverka med andra lärare kring bedömning.

Diskussion och analys av omdömen och betyg

Av Skolinspektionens granskning framgår att rektorn analyserar skillnader och synliggör eventuella avvikelser i bedömning och betyg på individ-, grupp-, ämnes- och lärarnivå. I inskickad dokumentation och i intervjuer framkommer även att rektorn följer upp och analyserar skillnader i alla ämnen och mellan nationella ämnesprov och slutbetyg. Rektorn beskriver att hen i sin analys till exempel har sett att matematik sticker ut som ett ämne med skiftande resultat och fört diskussion och analyserat resultaten tillsammans med lärarna i såväl ämnes- som arbetslag och i EHT. Det framkommer även att rektorn för samtal med enskilda lärare om betygsättningen avvikit på något sätt. Rektorn har noterat att det finns vissa skillnader så som låga/höga betyg i vissa ämnen och att det är skillnader i resultaten för pojkar och flickor.

Kvalitetssäkring av omdömen och betyg

Skolinspektionens granskning visar att rektorn ger lärare förutsättningar att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg. Av intervjuer framkommer att lärarna till viss del samarbetar med varandra kring omdömen och betyg i sina ämnen. Det framkommer även att det saknas tydliga direktiv och förutsättningar gällande sambedömning för lärarna i majoriteten av ämnena. På skolenheten finns en strukturerad sambedömning av de nationella proven där lärarna avkodar proven för att skapa största möjliga likvärdighet i bedömningarna och kvalitetssäkra elevernas resultat. Detta sker enbart vid rättning av de nationella proven, och i övriga ämnen framkommer att det saknas en strukturerad sambedömningspraktik. I Skolenkäten för pedagogisk personal våren 2023 värderade lärarna samverkan kring bedömning och betygsättning lägre än genomsnittet för samtliga medverkande skolenheter i riket. Det resultatet är även överensstämmande med vad lärarna uppger i intervjuer. I granskningen framkommer även att det på skolan finns lärare i visst arbets- eller ämneslag som själva valt att arbeta med samrättning och gemensamma prov. Dock har flera andra lärare exempelvis i praktisk-estetiska ämnen svårare att samverka med andra lärare i bedömningsarbetet eftersom de saknar ämneskollegor och själva får ombesörja sambedömning. För några av dessa lärare beskriver rektorn att det finns ett

nätverk i kommunen där de träffas vid två tillfällen per läsår i sitt ämne. Ytterligare framkommer att man på skolan kvalitetssäkrar betygsättningen i de ämnen där obehöriga lärare undervisar genom att behöriga lärare ansvarar tillsammans med rektor för att kvalitetssäkra betygsättningen.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver se till att lärarna, inom alla ämnen, ges förutsättningar att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg genom tydliga rutiner för sambedömning.

Skolinspektionens granskning visar att lärarna på skolenheten till viss del ges förutsättningar att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg. Rektorn har skapat en mötesorganisation för lärarna där det finns möjligheter för lärarna att samarbeta kring bedömning men rektorn har inte tydliggjort hur och när de ska sambedöma i ämneslagen för att skapa en likvärdighet och utveckla bedömningspraktiken på skolenheten.

Enligt skollagen ska utbildningen inom skolväsendet vara likvärdig inom varje skolform oavsett var i landet den anordnas och rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med denna lag och andra författningar. Läraren ska utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn ser till att samtliga lärare ges förutsättningar att samverka i syfte att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg. Detta för att säkerställa likvärdigheten i de bedömningar som görs, och att lärare genom samverkan ytterligare utvecklar sin bedömarkompetens. Sambedömning är ett betydelsefullt redskap för ökad likvärdighet eftersom det bidrar till en gemensam syn på vad som ska bedömas och hur bedömningen ska gå till. Detta bör ske med en tydlig struktur för möten, innehåll och dokumentation. När lärare gemensamt tolkar och värderar bedömningsunderlag utifrån syfte, centralt innehåll och betygskriterier samt den undervisning som har bedrivits, syftar detta till ökad samsyn lärare emellan. Rektorn behöver alltså skapa förutsättningar för lärarna så att det finns en samstämmighet kring hur styrdokumentet tolkas och hur elevprestationer bedöms och vägs ihop. Skolans rektor har därav en viktig roll för att skapa dessa förutsättningar för samtliga lärare så att de kan kvalitetssäkra sina bedömningar och betyg på olika sätt och med hjälp av andra lärare, både inom och mellan skolor. Detta

är speciellt viktigt för lärare som är ensamma inom sitt ämne på en skolenhet. Rektorn behöver följaktligen se till att lärare får tid och möjlighet tillsammans med kollegor att diskutera hur de allsidigt kan utvärdera elevernas kunskaper vid betygssättning, hur de kan utforma ändamålsenliga bedömningssituationer och hur de kan bedöma olika elevprestationer. Detta för att skapa en likvärdighet och samsyn i bedömning och betygssättning. Lärarna behöver även ges möjlighet att samverka med lärare från andra skolor som har ansvar för samma årskurser och ämnen som de själva. Detta gäller särskilt de lärare som inte har några ämneskollegor på skolenheten. Genom en ökad samverkan ökar också förutsättningarna för likvärdiga bedömningar och betyg.

På Skolinspektionens vägnar

X Maria Larsson

Beslutsfattare
Signerat av: Maria Larsson

X Camilla Ekman

Föredragande
Signerat av: Camilla Ekman

I handläggningen av ärendet har även Matilda Hazard medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 10 lektionsobservationer.
- 2 gruppintervjuer med elever.
- 2 gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 5- 6 september. Besöket genomfördes av Camilla Ekman och Matilda Hazard.

Erikslundskolan är en kommunal skola i Borås kommun. Skolenheten har 218 elever i årskurserna 7-9. Skolenheten leds av en rektor som varit anställd sedan början av höstterminen 2023. Rektorn för årskurserna 7-9 ingår i en övergripande ledningsgrupp med de övriga rektorerna vilka har ansvar för övriga enheter på Erikslundskolan.

Bilaga 3: Redovisningsformulär

Redovisningsformulär för vidtagna åtgärder med anledning av utvecklingsområden i regelbunden kvalitetsgranskning på Erikslundskolan i Borås kommun

Detta formulär kan användas som stöd för er när ni redovisar hur ni har arbetat med de utvecklingsområden som Skolinspektionen har identifierat i samband med den regelbundna kvalitetsgranskningen.

Redovisningen av vidtagna åtgärder ska fastställas av huvudmannen.

En viktig del i Skolinspektionens arbete är att ta del av elevernas synpunkter om sin skolsituation i våra utredningar. Vi skulle därför vilja veta om ni återkopplat vårt beslut till eleverna och i så fall på vilket sätt?

Formulär för huvudmannens redovisning

Utvecklingsområde: Rektorn behöver leda och styra ett strategiskt jämställdhetsarbete som säkerställer att alla elever ges samma förutsättningar, oberoende av könstillhörighet.
Redovisa vilka åtgärder som genomförts:
Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits:
Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning?
Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:

Utvecklingsområde: Rektorn och lärarna behöver anpassa undervisningen i innehåll och arbets-sätt så att samtliga elever blir stimulerade och utmanade utifrån sina indivi-duella förutsättningar för att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveck-ling i alla ämnen.
Redovisa vilka åtgärder som genomförts:
Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits:
Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning?
Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:
Utvecklingsområde: Rektorn behöver se till att lärarna, inom alla ämnen, ges förutsättningar att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg genom tydliga rutiner för samedömning.
Redovisa vilka åtgärder som genomförts:
Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits:
Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning?
Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras: